

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY**

z dnia r.

**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru
Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039**

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 916) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 20 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2020 r. poz. 2698):

- 1) załącznik nr 4 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia;
- 2) w załączniku nr 5 do zarządzenia w tabeli dodaje się wiersze 3a, 3b, 3c oraz 15a i 15b w brzmieniu określonym w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia;

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia r.

Cele działań ochronnych

Lp.	Siedlisko przyrodnicze lub gatunek	Parametr/wskaźnik stanu ochrony ¹	Cel ochrony ²
1.	6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni na co najmniej 77 ha siedliska. Weryfikacja występowania siedliska przyrodniczego na potencjalnych stanowiskach, wskazanych w ramach wykonanego uzupełnienia stanu wiedzy.
		Struktura przestrzenna płatów	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (U1) ze średnim stopniem fragmentacji płatów siedliska.
		Gatunki charakterystyczne	Niepogorszenie wskaźnika z utrzymaniem oceny wskaźnika na poziomie (U2) w obszarze z co najmniej dwoma lub mniej gatunkami charakterystycznymi dla siedliska na 50% powierzchni siedliska.
		Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (U1) z dominacją >50% gatunków typowych dla łąk świeżych.
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (FV) przy braku lub pojedynczych osobnikach gatunków o niskim stopniu inwazyjności, tj. nie zagrażające różnorodności biologicznej.
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (FV) przy braku gatunków silnie ekspansywnych i łącznym pokryciu gatunków ekspansywnych <20%.

		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (FV) przy łącznym pokryciu krzewów i podrostu drzew <1%.
		Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (U1) w obszarze z płatami dobrze zachowanymi na co najmniej 50%-79% powierzchni siedliska.
		Wojłok (martwa materia organiczna)	Utrzymanie wskaźnika na poziomie (U1) z warstwą nierozłożonej materii o grubości 2-5 cm.
2.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni co najmniej 270 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (FV) przy kombinacji florystycznej typowej dla łągu.
		Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (U1) z dominacją gatunków typowych dla siedliska ze znaczącym udziałem w drzewostanie i runie gatunków obcych.
		Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie oceny wskaźnika na dotychczasowym poziomie (U2) z zachowaniem dominujących gatunków typowych dla siedliska. Cel długoterminowy: Ustalenie i wprowadzenie możliwych do zastosowania działań ukierunkowanych na eliminację odnawiającego się spontanicznie klonu jesionolistnego <i>Acer negundo</i> . Przeprowadzenie oceny wskaźnika na powierzchni płatów dotychczas nie objętych oceną.
		Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (U1) czyli występowanie więcej niż jednego gatunku lub jeśli występuje jeden to licznie. Ustalenie i wprowadzenie możliwych do zastosowania działań ukierunkowanych na eliminację odnawiającego się

			spontanicznie klonu jesionolistnego <i>Acer negundo</i> . Akceptacja nawłoci późnej <i>Solidago gigantea</i> w runie. Ocena wskaźnika na powierzchni płatów dotychczas nie objętych oceną.
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (U1). Akceptacja obecności silnie ekspansywnych gatunków w runie, w tym pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> i jeżyny popielicy <i>Rubus caesitus</i> , nie ograniczających różnorodność runa. Ocena wskaźnika na powierzchni płatów dotychczas nie objętych oceną.
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	Szczegółowe rozpoznanie zasobów i określenie celu po uzupełnieniu stanu wiedzy w tym zakresie.
		Martwe drewno leżące lub stojące o wymiarach > 3m długości i > 50 cm grubości	Szczegółowe rozpoznanie zasobów i określenie celu po uzupełnieniu stanu wiedzy w tym zakresie.
		Naturalność koryta rzecznoego	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (FV). Utrzymanie obecnej naturalności koryta rzeki Wisły w obszarze.
		Reżim wodny	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (FV). Drzewostan podlega wpływowi wód powodziowych.
		Wiek drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika określonego aktualnie jako zły (U2). Dopuszcza się udział w drzewostanach < 20% drzew osiagających 100 lat oraz < 50% drzew starszych niż 50 lat. Ocena wskaźnika na powierzchni płatów dotychczas nie objętych oceną.
		Pionowa struktura roślinności	Utrzymanie naturalnej, zróżnicowanej, pionowej struktury roślinności z oceną wskaźnika na poziomie (FV).

		Naturalne odnowienia drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (U1) z obecnymi co najmniej pojedynczymi odnowieniami gatunków charakterystycznych dla siedliska.
		Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (FV) przy zróżnicowanej strukturze pionowej i przestrzennej roślinności.
		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie (FV). Brak zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna. Ocena wskaźnika na powierzchni płatów dotychczas nie objętych oceną.
3.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> i <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Powierzchnia siedliska	Szczegółowe rozpoznanie zasobów siedliska i jego powierzchni wraz z określeniem celu po uzupełnieniu stanu wiedzy w tym zakresie.
		Specyficzna struktura i funkcja	Szczegółowe rozpoznanie stanu zachowania siedliska, jego struktury i funkcji i określenie celów po uzupełnieniu stanu wiedzy w tym zakresie.
4.	91I0 Ciepłolubne dąbrowy <i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>	Powierzchnia siedliska	Szczegółowe rozpoznanie zasobów siedliska i jego powierzchni wraz z określeniem celu po uzupełnieniu stanu wiedzy w tym zakresie.
		Specyficzna struktura i funkcja	Szczegółowe rozpoznanie stanu zachowania siedliska, jego struktury i funkcji i określenie celów po uzupełnieniu stanu wiedzy w tym zakresie.
5.	1099 minóg rzeczny <i>Lampetra fluviatilis</i>	Stan populacji	Utrzymanie obecnego stanu populacji przy względnej liczebności <0,01 os./m ² , udział gatunku w zespole ryb i minogów <5%.
		Stan siedliska	Utrzymanie siedliska gatunku na dotychczasowym poziomie (U2) przy wskaźniku jakości hydromorfologicznej na poziomie (U1) 2,6-3,4 jako wartość uśredniona z minimum 3 stanowisk badawczych (punktów monitoringowych).

			Cel podstawowy: zachowanie drożności ekologicznej rzeki Wisły w obszarze w nie pogorszonej formie.
6.	1106 łosoś atlantycki <i>Salmo salar</i>	Stan populacji	Utrzymanie obecnej formy populacji przy względnej liczebności <0,003 os./m ² , udział gatunku w zespole ryb i minogów <1%.
		Stan siedliska	Utrzymanie siedliska gatunku na dotychczasowym poziomie (U2) przy wskaźniku jakości hydromorfologicznej na poziomie (U1) 2,6-3,4 jako wartość uśrednioną z minimum 3 stanowisk badawczych (punktów monitoringowych). Cel podstawowy: zachowanie drożności ekologicznej rzeki Wisły w obszarze w nie pogorszonej formie.
7.	6144 kiełb białopłetwy <i>Gobio albipinnatus</i>	Stan populacji	Utrzymanie obecnej formy populacji przy względnej liczebności <0,001 os./m ² , udział gatunku w zespole ryb i minogów <0,1%.
		Stan siedliska	Utrzymanie siedliska gatunku na dotychczasowym poziomie (U2) przy wskaźniku jakości hydromorfologicznej na poziomie (U1) 2,6-3,4 jako wartość uśrednioną z minimum 3 stanowisk badawczych.
8.	1130 boleń <i>Aspius aspius</i>	Stan populacji	Utrzymanie obecnej formy populacji przy względnej liczebności <0,003 os./m ² , obecnej co najmniej jednej kategorii wiekowych, udziale gatunku w zespole ryb i minogów <1%.
		Stan siedliska	Utrzymanie siedliska gatunku na dotychczasowym poziomie (U2) przy wskaźniku: jakości hydromorfologicznej na poziomie (U1) 2,6-3,4 jako wartość uśrednioną z minimum 3 stanowisk badawczych. Cel podstawowy: zachowanie drożności ekologicznej rzeki Wisły w obszarze w nie pogorszonej formie.
9.	1149 koza <i>Cobitis taenia</i>	Stan populacji	Utrzymanie obecnej formy populacji (U1) przy:

			ocenie (FV) dla względnej liczebności gatunku $>0,01$ os./m ² (liczebności co najmniej 10 000 osobników); ocenie (FV) dla struktury wiekowej - obecne wszystkie kategorie wiekowe (YOY+JUV $>50\%$), ocenie (U1) dla udziału gatunku w zespole ryb i minogów na poziomie 1-5%.
		Stan siedliska	Utrzymanie siedliska gatunku na dotychczasowym poziomie (U2) przy wskaźniku: jakość hydromorfologiczna na poziomie (U1) 2,6-3,4 jako wartość uśredniona z minimum 3 stanowisk badawczych. Dążenie do poprawy wskaźników: charakterystyka przepływu oraz charakter i modyfikacja brzegów, decydujących o obniżonej ocenie jakości morfologicznej rzeki.
10.	5339 różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Stan populacji	Utrzymanie obecnego stanu populacji (FV) przy: ocenie (FV) dla względnej liczebności gatunku $>0,01$ os./m ² (liczebności co najmniej 10 000 osobników); ocenie (FV) dla struktury wiekowej - obecne wszystkie kategorie wiekowe (YOY+JUV $>50\%$), ocenie (U1) dla udziału gatunku w zespole ryb i minogów 1-5%.
		Stan siedliska	Utrzymanie siedliska gatunku na dotychczasowym poziomie (U1) przy wskaźniku jakości hydromorfologicznej na poziomie 2,6-3,4 jako wartość uśredniona z minimum 3 stanowisk badawczych. Dążenie do poprawy wskaźników: charakterystyka przepływu oraz charakter i modyfikacja brzegów, decydujących o obniżonej ocenie jakości morfologicznej rzeki.
11.	1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie co najmniej 25 par w obszarze.

		Baza pokarmowa	Utrzymanie bazy pokarmowej na dotychczasowym poziomie (FV). Preferowane gatunki drzew i krzewów obecne na >40% punktów monitoringowych, zadrzewienia pokrywają średnio >40% linii brzegowej.
		Charakter nadbrzeżnych zadrzewień	Utrzymanie wskaźnika w obszarze na dotychczasowym poziomie (FV). Dominują zadrzewienia ciągłe, lesistość >30%, dostępność schronień >50%.
12.	1355 wydra <i>Lutra lutra</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie co najmniej 50 osobników w obszarze. Uzupelnienie stanu wiedzy w zakresie stanu populacji i siedlisk gatunku.
		Baza pokarmowa	Utrzymanie bazy pokarmowej na dotychczasowym poziomie (FV) z oceną wskaźnika >0,80.
		Udział siedliska kluczowego dla gatunku	Utrzymanie wskaźnika w obszarze na dotychczasowym poziomie (U1) z oceną wskaźnika >0,50 – 0,65.
		Charakter strefy brzegowej	Utrzymanie wskaźnika w obszarze na dotychczasowym poziomie (U1) z oceną wskaźnika > 0,50 -0,85.
		Stopień antropopresji	Utrzymanie wskaźnika w obszarze na dotychczasowym poziomie (U1) z oceną wskaźnika >0,50 – 0.70.

Załącznik Nr 2 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia r.

**Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie
i obszarów ich wdrażania**

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania.				
3a.	1099 Minóg rzeczny <i>Lampetra fluviatilis</i> 6144 Kiełb białopłetwy <i>Romanogobio albiginnatus</i> 1130 Boleń <i>Aspius aspius</i> 5339 Różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i> 1149 Koza <i>Cobitis taenia</i> 1106 Łosoś atlantycki <i>Salmo salar</i>	Dostosowanie gospodarowania wodami (z wyjątkiem działań o charakterze nagłym - awaryjnym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i ochrony przed powodzią oraz zaspakajaniem potrzeb użytkowników wód na Stopniu Wodnym we Włocławku) do biologii i potrzeb wynikających z ochrony ichtiofauny, uwzględniając: - termin okresu rozrodu ryb, którego czas trwania przypada od początku marca do końca sierpnia; - potrzebę zapewnienia powolnego sposobu zmiany poziomu wody poniżej stopnia w trakcie modyfikacji przepływów, zapewniającego możliwość opuszczenia przez ryby i minogi strefy koryta narażonej na zmianę poziomu lustra wody (odsłonięcie dna), przyjmując za rekomendowaną maksymalną	Stopień Wodny we Włocławku	RZGW Warszawa PGW WP Zarząd Zlewni we Włocławku

		<p>prędkość zmiany poziomu wody w rzece poniżej stopnia do 10 cm/h (wyeliminowanie gwałtownych zmian poziomu lustra);</p> <p>- potrzebę zapewnienia przepływu nie naruszanego na poziomie $Q_n = 350 \text{ m}^3/\text{s}$ dla przekroju Włocławek, eliminując całkowite wstrzymywania przepływu.</p>		
--	--	--	--	--

3b	<p>1099 Minóg rzeczny <i>Lampetra fluviatilis</i></p> <p>6144 Kiełb białopłetwy <i>Romanogobio albipinnatus</i></p> <p>1130 Boleń <i>Aspius aspius</i></p> <p>5339 Różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i></p> <p>1149 Koza <i>Cobitis taenia</i></p> <p>1106 Łosoś atlantycki <i>Salmo salar</i></p>	<p>W sytuacji podejmowania działań związanych ze zmianą parametrów lub właściwości progu podpiętrżającego dolne stanowisko Stopnia Wodnego we Włocławku, np. polegających na zmianie poszycia progu, należy dostosować przyjęte rozwiązania do potrzeb związanych z migracją ryb i minogów, zapewniając nie pogorszenie lub poprawę dotychczasowych warunków migracji.</p>	Stopień Wodny we Włocławku	RZGW Warszawa PGW WP Zarząd Zlewni we Włocławku
----	--	--	----------------------------	--

3c	<p>1149 koza <i>Cobitis taenia</i></p> <p>5339 różanka <i>Rhodeus amarus</i></p> <p>1130 boleń <i>Aspius aspius</i></p>	<p>Wykonanie ekspertyzy dot. odtworzenia połączeń koryta rzeki ze starorzeczami i korytami bocznymi, której zakres powinien uwzględniać:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) aktualną ocenę stanu zachowania łączności starorzeczy z korytem rzeki wraz z danymi GIS i podziałem starorzeczy na kategorie (izolowane – niełączone przy przepływach Q_{max} p10%, okazjonalnie połączone – łączone przy przepływach wyższych niż SSQ, często połączone - pozostające w łączności przy SSQ i przepływach niższych, trwale połączone – pozostające w łączności przy SNQ); 2) wytypowanie lokalizacji wdrożenia działań polegających na odtworzeniu połączeń starorzeczy z korytem rzeki w oparciu o kryterium maksymalizacji efektywności ekologicznej możliwych do wdrożenia działań, z uwzględnieniem innych uwarunkowań umożliwiających realizację działań (m.in. struktura własnościowa gruntów); 3) analizę stanu ichtiofauny starorzeczy wytypowanych do wdrożenia działań odtworzenia połączeń z korytem rzeki; 4) analizę aktualnych warunków środowiskowych starorzeczy wytypowanych do wdrożenia działań 	<p>W granicach obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039</p>	<p>Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000</p>
----	---	--	--	---

		<p>odtworzenia połączeń z korytem pod kątem warunków siedliskowych kozy i różanki;</p> <p>5) opracowanie optymalnego pod kątem efektów ekologicznych i kosztów realizacyjnych zakresu niezbędnych działań odtworzeniowych;</p> <p>6) projekt działań dla wskazanych lokalizacji wraz z przedmiarem robót i kosztorysem inwestorskim realizacji prac odtworzeniowych;</p> <p>7) prognozę efektu ekologicznego możliwego do osiągnięcia przy realizacji działań w konkretnych planowanych lokalizacjach.</p>		
Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony				
15a.	<p>9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)</p> <p>91I0 Ciepłolubne dąbrowy <i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i></p>	<p>Ocena stanu zachowania siedlisk wraz z uszczegółowieniem stanu wiedzy na temat występowania siedliska i określeniem szczegółowych celów ochrony zgodnie z obowiązującą metodyką PMS GIOŚ w obrębie płatów nie objętych Uzupełnieniem Stanu Wiedzy.</p>	<p>W granicach rezerwatu przyrody Kulin na terenie obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039</p>	<p>Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000</p>
15b.	<p>91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum</i>)</p>	<p>Ocena stanu zachowania siedliska wraz z uszczegółowieniem stanu wiedzy na temat występowania siedliska i określeniem szczegółowych celów ochrony zgodnie z obowiązującą metodyką</p>	<p>W granicach obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039</p>	<p>Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000</p>

	<i>albae, Alnenion glutinoso-incanae)</i>	PMŚ GIOŚ w obrębie płatów nie objętych Uzupełnieniem Stanu Wiedzy.		
--	---	--	--	--

¹ Parametry/wskaźniki stanu ochrony, zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodyce monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, a także raportów, o których mowa w art. 38 tej. ustawy.

² Cel ochrony uwzględnia najnowsze z dostępnych oceny stanu zachowania dla poszczególnych wskaźników, które posłużyły do określenia Przedmiotów celu ochrony.

Uzasadnienie

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039 został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 20 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2020 r. poz. 2698).

Opracowanie szczegółowych celów ochrony dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039 wynika z konieczności zapewnienia warunków utrzymania i odtworzenia ich właściwego stanu ochrony. Cele te muszą być brane pod uwagę przez podmioty sprawujące nadzór nad obszarem Natura 2000, zarządzające gruntami w obszarze Natura 2000 oraz w trakcie prowadzenia ocen wpływu programów i przedsięwzięć na obszar Natura 2000. Cele powinny być szczegółowo określone, aby jednoznacznie oceniać wpływ prognozowanych i realizowanych działań na obszar Natura 2000.

Ponadto ustalone szczegółowe cele ochrony dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039 oraz wyniki zrealizowanych projektów dot. uzupełnienia stanu wiedzy i ekspertyzy pn. „Ustalenie zasad gospodarowania wodami na Stopniu Wodnym we Włocławku”, stanowią podstawę dla zmiany załącznika nr 5 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 20 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. Z 2020 r. poz. 2698).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (zwany dalej: RDOŚ w Bydgoszczy) zrealizował m.in. uzupełnienie stanu wiedzy dla następujących przedmiotów ochrony:

- minóg rzeczny, łosoś atlantycki, boleń, koza, różanka, kiełb białopłetwy – opracowanie pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039 – ryby i minogi (Eco-Analyse 2022);
- 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie; 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny; 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe; 91I0 Ciepłolubne dąbrowy, – opracowanie pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy dla obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039 – siedliska (Eco-Analyse 2021).

Ponadto Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w roku 2020 wykonał ekspertyzę pn. „Ustalenie zasad gospodarowania wodami na Stopniu Wodnym we Włocławku” (Pracownia Badań i Analiz Przyrodniczych Dr Dariusz Płachocki 2020).

W związku z powyższym zdecydowano o uszczegółowieniu uprzednio określonych celów działań ochronnych uwzględniając wyniki przeprowadzonych badań, o których mowa powyżej. Cele te w przypadku 10 z ogólnej liczby 12 przedmiotów ochrony dotyczyły uzupełnienia stanu wiedzy, co po jego zrealizowaniu wymagało przeprowadzenia zmiany.

Ponadto dla dwóch przedmiotów ochrony, tj.: łososia i minoga rzecznej, populacji migrujących w obszarze Włocławska Dolina Wisły PLH040039 na podstawie opracowania pn.: „Uzupełnienie stanu wiedzy na obszarze Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039 – ryby i minogi (Eco-Analyse 2022) oraz danych źródłowych (opracowań, badań i ekspertyz):

- „Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie występowania i stanu ochrony gatunków ryb i minogów będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000: Nieszawska Dolina Wisły PLH040012, Dybowska Dolina Wisły PLH040011, Solecka Dolina Wisły PLH040003” (Eco-Analyse 2020);

- „Ustalenie zasad gospodarowania wodami na Stopniu Wodnym we Włocławku” (Pracownia Badań i Analiz Przyrodniczych Dr Dariusz Płachocki 2020);

- „Raport z oceną wyników badań migracji ryb przez przepławkę na SW Włocławek przed przebudową” Instytut Rybactwa Śródlądowego (2014);

- „Ichtiofauna systemu rzeki Drwęcy” (Rocz. Nauk. PZW) (2019, tom 32, 5-56);

- „Monitoring migracji ryb przez przepławkę na Stopniu Wodnym we Włocławku” (2017 – 2019).

- Ichtiofauna systemu rzeki Drwęcy” (Rocz. Nauk. PZW) (2019, tom 32, 5-56).

- „Ichtiofauna dorzecza Wdy” (Rocz. Nauk. PZW) (2003, tom 16, 33-64);

- „Ichtiofauna małych dopływów Dolnej Wisły część I – między Włocławkiem a Świeciem” (Rocz. Nauk. PZW) (2013, tom 26, 99-115);

- „Ichtiofauna przyujściowych odcinków dopływów dolnej Wisły” (Chrońmy Przyr. Ojcz.) (2016);

potwierdzono znaczenie obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039 oraz całego odcinka dolnej Wisły dla zachowania populacji migrujących wskazanych gatunków.

Określając cele wybrano wskaźniki i parametry ocenione przez ekspertów i jednocześnie odpowiadające wskaźnikom/parametrom w obowiązujących metodykach oceny stanu siedlisk i gatunków. Formułując szczegółowe cele brano pod uwagę również realną możliwość poprawy stanu tych wskaźników, a w przypadku braku takiej możliwości za cel obrano pozostawienie wskaźników oceny stanu siedliska w stanie nie pogorszonym. Wykaz wskaźników których poprawa nie jest możliwa:

Siedlisko/gatunek	Parametr/wskaźnik	Uzasadnienie
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Struktura przestrzenna płątów U1 Gatunki charakterystyczne U2 Gatunki dominujące U1 Udział dobrze zachowanych płątów siedliska U1 Wojłok U1	W obszarze występują głównie stosunkowo ubogie gatunkowo łąki świeże, wielokośne (intensywnie użytkowane łąki kośne) w podtypie z wyczyńcem łąkowym, charakterystyczne dla regionu. Łąki cechuje niski udział gatunków charakterystycznych oraz średni stopień fragmentacji. Stan siedliska typowy dla obszaru i regionu. Możliwe że w przypadku przywrócenia ekstensywnego użytkowania kośnego na części płątów dojdzie do wzrostu udziału gatunków charakterystycznych, lecz nie przewiduje się poprawy wskaźnika w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.
91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i	Gatunki dominujące U1	Zaburzony skład gatunkowy, wynika z rozpowszechnienia gatunków

<p>jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>, olsy źródliskowe)*</p>	<p>Gatunki obce geograficznie w drzewostanie U2 Inwazyjne gatunki obce w runie i podszycie U1 Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych U1 Wiek drzewostanu U2 Naturalne odnowienia drzewostanu U1</p>	<p>ekspansywnych i inwazyjnych w drzewostanie, podszycie i runie, w tym klonu jesionolistnego, nawłoci późnej, jeżyny i pokrzywy. W szczególności ekspansja klonu jesionolistnego i jego naturalne odnowienia przyczyniają się do zaburzenia drzewostanów, podszytu i runa, a skutkiem jest obniżenie wartości poszczególnych wskaźników siedliska. Eliminacja klonu jesionolistnego z drzewostanów łągów na obecnym etapie wydaje się działaniem nie racjonalnym biorąc pod uwagę: - szerokie rozpowszechnienie gatunku w całym regionie, również poza granicami obszaru Natura 2000 Nieszawska Dolina Wisły; - wysokie koszty wykonania działania; - długi czas konieczny do prowadzenia powtórzeń działania. Planuje się wykonanie dodatkowej ekspertyzy w celu szczegółowej oceny stanu poszczególnych wskaźników jak również ustalenie lokalizacji i zakresu dla podjęcia działania ukierunkowanego na eliminację klonu jesionolistnego na reprezentatywnych płatach.</p>
<p>1099 Minóg rzeczny <i>Lampetra fluviatilis</i> 1106 Łosoś atlantycki <i>Salmo salar</i></p>	<p>Stan populacji U2 Stan siedliska U2</p>	<p>Rozpatrywany odcinek Wisły stanowi fragment szlaku migracyjnego gatunków. Znaczenie dolnej Wisły jako szlaku migracji jest bardzo duże w kontekście potencjalnej odbudowy populacji gatunków w przyszłości. W przypadku badanego odcinka Wisły nie ma możliwości zastosowania i wdrożenia znanych metod badawczych kluczowych oceny wielkości populacji migrujących. Jednocześnie zgodnie z wynikami przeprowadzonego uzupełnienia stanu wiedzy w przypadku przedmiotowego odcinka Wisły nie ma możliwości zastosowania i wdrożenia znanych metod badawczych kluczowych oceny wielkości populacji migrującej. Ponadto sama ocena wielkości populacji migrujących Wisłą wydaje się zagadnieniem ważnym, jednak</p>

		<p>nie do końca istotnym w kontekście zaplanowania ochrony warunków migracji minoga rzeczno i łososa atlantyckiego w ramach analizowanego obszaru.</p> <p>W związku z funkcjonowaniem progu podpiętrzającego Stopień Wodny we Włocławku kluczowym celem jest zapewnienie co najmniej dotychczasowych warunków dla migracji ryb. W przypadku pogorszenia warunków migracji ryb na progu podpiętrzającym wskutek np. remontu lub naprawy urządzenia, celem będzie poprawa warunków drożności progu podpiętrzającego np. przez wykonanie przepławki.</p>
<p>6144 Kiełb białopłetwy <i>Gobio albipinnatus</i> 1130 Boleń <i>Aspius aspius</i></p>	<p>Stan populacji U2 Stan siedliska U2</p>	<p>Zgodnie z wynikami uzupełnienia stanu wiedzy ewentualna poprawa stanu populacji wskazanych gatunków wymaga podjęcia działań z zakresu poprawy warunków mikrosiedlisk, w tym przywrócenie połączeń starorzeczy z korytem rzeki, co niemożliwe jest w okresie obowiązywania obecnego planu zadań ochronnych. Ponadto podstawowym celem dla populacji kiełbia białopłetwego oraz bolenia pozostaje zachowanie drożności ekologicznej rzeki Wisły w obszarze w nie pogorszonym stanie, a w przypadku pogorszenia warunków migracji ryb na progu podpiętrzającym wskutek np. remontu lub naprawy urządzenia, celem będzie poprawa warunków drożności progu podpiętrzającego np. przez wykonanie przepławki.</p>
<p>1149 Koza <i>Cobitis taenia</i> 5339 Różanka <i>Rhodeus sericeus</i></p>	<p>Stan siedliska U1</p>	<p>Zgodnie z wynikami uzupełnienia stanu wiedzy ewentualna poprawa stanu siedliska dla gatunków wymaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawy wskaźników charakterystyka przepływu oraz charakter i modyfikacja brzegów, decydujących o obniżonej ocenie jakości morfologicznej rzeki; - warunków mikrosiedlisk, w tym przywrócenie połączeń starorzeczy z korytem rzeki; <p>co niemożliwe jest do osiągnięcia w okresie obowiązywania obecnego planu zadań ochronnych.</p>

1149	Koza <i>Cobitis taenia</i>	Stan populacji U1	Zgodnie z wynikami uzupełnienia stanu wiedzy ewentualna poprawa stanu populacji gatunku może nastąpić wyłącznie wskutek poprawy stanu siedliska, co niemożliwe jest w okresie obowiązywania obecnego planu zadań ochronnych.
------	-------------------------------	-------------------	--

Na podstawie wyników zrealizowanych opracowań przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, w tym:

- „Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie występowania i stanu ochrony gatunków ryb i minogów będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000: Nieszawska Dolina Wisły PLH040012, Dybowska Dolina Wisły PLH040011, Solecka Dolina Wisły PLH040003” (Eco-Analyse 2020);

- „Ustalenie zasad gospodarowania wodami na Stopniu Wodnym we Włocławku”; oraz ekspertyzy przyrodniczej, przygotowanej dla realizacji zadania pn. „Naprawa progu podpiętrzającego dolne stanowisko Stopnia Wodnego we Włocławku – Etap I”, realizowanego na przełomie lat 2021 – 2022 i obserwacji nadzoru przyrodniczego prowadzonych na etapie wykonywanego zadania ustalono, że podejmowane modyfikacje przepływu wody oraz czasowe wstrzymania przepływu wody na Stopniu Wodnym we Włocławku są przyczyną zagrożenia śmiertelności w obszarach odsłoniętych stref brzegowych, w szczególności względem różanki i kozy i możliwości pogorszenia stanu zachowania populacji tych gatunków. Celem ograniczenia ryzyka pogorszenia stanu zachowania populacji gatunków ryb wrażliwych na zmiany warunków siedliskowych wskutek obniżania lustra wody poniżej Stopnia Wodnego we Włocławku, prowadzonych w ramach funkcjonowania obiektu, zaistniała konieczność przyjęcia działań ochrony czynnej, których zakres obejmuje dostosowanie gospodarowania wodami z wyjątkiem działań o charakterze nagłym i awaryjnym związanych z:

-zapewnieniem bezpieczeństwa i ochrony przed powodzią,

-zaspakajaniem potrzeb użytkowników wód,

na Stopniu Wodnym we Włocławku do biologii i potrzeb wynikających z ochrony ichtiofauny.

Ponadto zachodzące naturalne i antropogeniczne zjawiska w zakresie osuszania dna doliny rzeki Wisły wymagają podjęcia działania polegającego na wykonaniu ekspertyzy dot. odtworzenia połączeń koryta rzeki ze starorzeczami i korytami bocznymi, celem poprawy warunków siedliskowych w szczególności różanki i kozy.

W związku z powyższym udział społeczeństwa oraz możliwość zgłaszania uwag i wniosków do przedmiotowego zarządzenia obejmuje zmiany we wskazanym powyżej zakresie. Obwieszczeniem z dnia 2022 r., znak: WOP.6320.12.2022.SD Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy poinformował o przystąpieniu do opracowywania projektu zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz o możliwości złożenia uwag i wniosków do projektu zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Obwieszczenie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w dniu 2022 r. oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie tut. Urzędu w okresie od 2022 r. do 2022 r.

Ponadto dnia 2022 r. zamieszczone ogłoszenie w prasie o zasięgu na powiaty:....., na terenie których położony jest ww. obszar Natura 2000, a także dnia 2022 r. zamieszczono stosowną informację w aktualnościach na stronie internetowej tut. Urzędu.

Zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.) projekt planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych ekoportal.gov.pl (pod numerem karty/2022).

W ten sposób zapewniono możliwość udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie zmiany planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000.

Projekt przedmiotowego zarządzenia, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464 ze zm.), został uzgodniony z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim